

Bp Ignacy Dec

***List pasterski Biskupa Świdnickiego
w sprawie przygotowania do przyjęcia
sakramentu bierzmowania w diecezji świdnickiej***

Umiłowani Diecezjanie,

W ciągu roku kościelnego można zauważyć dwa dni, które mają szczególne znaczenie dla każdej świątyni: dzień jej patrona i rocznica jej poświęcenia. Pierwszy z nich można porównać do imienin – w tym dniu w kościele obchodzona jest uroczystość odpustowa. Dzień rocznicy poświęcenia kościoła z kolei przypomina nam przyjęcie chrztu. Jak przez chrzest człowiek staje się dzieckiem Bożym, tak przez poświęcenie świątyni staje się budynkiem przeznaczonym do wyłącznej służby Bożej. Odtąd ma on służyć wyłącznie celom sprawowania kultu.

1. Świątynia w życiu religijnym wspólnoty

W Kościele katolickim obchodzimy dziś dzień poświęcenia tych kaplic i kościołów, których data poświęcenia nie jest znana. Jest to dla nas okazja do zastanowienia się nad rolą kościoła – świątyni w życiu ludzi wierzących. Z pewnością świątynia to miejsce doświadczenia szczególnej obecności Pana Boga i centralne miejsce każdej wspólnoty chrześcijańskiej. W niej „gromadzi się wspólnota chrześcijańska, aby słuchać słowa Bożego, zanosić modlitwy błagalne, wielbić Boga, a przede wszystkim sprawować sakramenty”, przechowuje się Najświętszy Sakrament Eucharystii (*Dekret Świętej Kongregacji Sakramentów i Kultu Bożego z 29 maja 1977 r.*). W świątyni wspólnota spotyka się z Panem Bogiem i doświadcza wspólnoty dzieci Bożych, Kościoła jako domu.

Chrystus w dialogu ze swymi uczniami mówi do nich o budowaniu innego kościoła. Na skale, to jest na Piotrze-opoce, buduje swój Kościół w znaczeniu wspólnoty i jednocześnie gwarantuje, że „bramy piekielne go nie przemogą” (Mt 16, 18). Św. Paweł w Liście do Koryntian uświadamia nam, że my także jesteśmy świątynią i że Duch Boży w nas mieszka (1 Kor 3, 16).

Zauważmy jeszcze, że świątynia, choć składa się z wielu elementów i bywa wykonana z rozmaitego materiału, stanowi trwałą i harmonijną całość. Jest więc nie tylko symbolem jedności, ale rzeczywistą jednością wielu elementów. Tak samo wspólnota Kościoła składa się z wielu wyznawców Chrystusa: każdy jest inny i niepowtarzalny, jednak każdy ma określone zadanie do spełnienia w tej wspólnocie, którą założył Chrystus. To powinno budzić w nas odpowiedzialność za Kościół. Chodzi zarówno o naszą troskę o budowlę, o jej piękno i utrzymanie, jak i o angażowanie się w życie wspólnoty parafialnej, do której należymy przez fakt zamieszkania – tam, gdzie nas Pan Bóg postawił. O ile dziecko nie jest w stanie podjąć takiej odpowiedzialności, gdyż jest jeszcze niedojrzałe i samo wymaga troski rodziców oraz innych osób, to może być ona podjęta przez świadomego i dojrzałego człowieka. Choć w wierze człowiek dojrzewa całe życie, to jednak przyjmuje się, że momentem wejścia w dojrzałe życie chrześcijańskie jest sakrament bierzmowania.

2. Sakrament bierzmowania w życiu człowieka wierzącego

Sakrament bierzmowania jest niepowtarzalnym wydarzeniem w życiu człowieka wierzącego. Obok chrztu i Eucharystii należy do tzw. sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego (inicjacji). Jest to sakrament, w którym Duch Święty umacnia człowieka, udzielając mu siedmiorakich darów, mających pomóc człowiekowi w mężnym wyznawaniu wiary i postępowaniu według jej zasad. Bierzmowanie jest zatem owocnym spotkaniem z Chrystusem, który umacnia człowieka w ważnym etapie życia, jakim jest jego wszechstronne dojrzewanie i wkraczanie w dorosłość.

Sakrament chrztu świętego jest wyrazem wiary rodziców dziecka, a także ich powinnością wynikającą m.in. z sakramentu małżeństwa i dokonuje się bez jego świadomego udziału. Bierzmowanie natomiast domaga się już przemyślanej decyzji osoby, która pragnie do niego przystąpić. Sakrament ten nosi także nazwę „sakramentu umocnienia” (łacińskie *confirmatio*). Winien być on przyjmowany w dojrzałym wieku, kiedy człowiek zdaje już sobie sprawę z wagi podejmowanych zobowiązań. Dlatego na początku przygotowania do bierzmowania kandydaci wyrażają wolę jego przyjęcia i rozpoczęcia przygotowania. Wyrażenie woli przyjęcia sakramentu może być dokonane wobec księdza proboszcza parafii zamieszkania. Na jego ręce kandydaci – w łączności z rodzicami lub opiekunami – kierują prośbę i wyrażają gotowość rzetelnego włączenia się w realizację programu przygotowania do bierzmowania.

Z uwagi na fakt, że bierzmowanie ma miejsce tylko jeden raz w życiu, Kościół pozwala na jego przyjęcie osobie, która należycie się do niego przygotowała. Dlatego duszpasterz zaświadcza biskupowi, że kandydaci są właściwie przygotowani do przyjęcia tego sakramentu, który z jednej strony zakłada już określony stopień dojrzałości kandydata, a z drugiej umacnia człowieka w jego nieustannym dojrzewaniu w wierze. W obecnym liście podajemy zasady, jakimi powinni kierować się odpowiedzialni za przygotowanie do bierzmowania w całej naszej diecezji oraz kandydaci.

3. Przygotowanie do bierzmowania

a) Czas trwania

Przygotowanie do bierzmowania trwa trzy lata. W tym okresie kandydat stara się prowadzić życie chrześcijańskie. W okresie nauki szkolnej podstawową jego powinnością jest udział w katechezie szkolnej prowadzonej przez katechetę, który na bieżąco informuje księdza proboszcza o postępach kandydata w tej dziedzinie i ostatecznie wydaje o nim swoją opinię. Po uwzględnieniu takiej opinii proboszcz parafii zamieszkania ucznia decyduje o dopuszczeniu go do sakramentu bierzmowania. Zgodnie z zaleceniem Komisji Episkopatu Polski ds. Wychowania Katolickiego i ustaleniami podjętymi w naszej diecezji do sakramentu bierzmowania przystępują uczniowie ostatniej klasy gimnazjum i starsi.

Trzyletnie przygotowanie do bierzmowania powinno się rozpocząć w święto św. Stanisława Kostki – patrona młodzieży. Formacja chrześcijańska w tym okresie ma na celu nie tylko opanowanie pewnego zakresu wiedzy religijnej, ale przede wszystkim wypracowanie wyrazistej postawy wiary i aktywnego uczestnictwa w życiu Kościoła. Nie może się ono zatem ograniczać do kilku spotkań porządkowych czy samej tylko katechezy w szkole. Przez pierwsze dwa lata spotkania powinny odbywać się

przynajmniej raz w miesiącu. W ostatnim roku przygotowanie powinno być bardziej intensywne, a spotkania powinny odbywać się przynajmniej raz w tygodniu.

b) Parafia podstawowym miejscem przygotowania do bierzmowania

Wtajemniczenie w życie sakramentalne Kościoła z istoty swojej związane jest z parafią. Odbywa się dwutorowo: przede wszystkim w parafii zamieszkania kandydata, która jest naturalnym środowiskiem życia religijnego, jak i w szkole, w której prowadzona jest katecheza. Jakkolwiek programy katechezy szkolnej i parafialnej dopełniają się, to jednak zawierają określone akcenty, niezależne od siebie treści, których nie wyczerpuje ani przygotowanie szkolne ani parafialne. A zatem przygotowanie do bierzmowania odbywa się przede wszystkim w parafii, a także w szkole.

Okres przygotowań realizowany w parafii ma być okazją do odnowienia i umocnienia łączności kandydata ze wspólnotą parafialną. Należy więc efektywnie wykorzystać ten czas, kładąc szczególny nacisk na sferę życia sakramentalnego, uczestnictwo w działaniach charytatywnych wspólnoty, otwieranie go na potrzeby drugiego człowieka, umiejętność posługiwania się Pismem Świętym i właściwego odczytywania słowa Bożego w nim zawartego, aktywne i świadome uczestnictwo w liturgii. Tak sformułowanych celów nie sposób zrealizować w krótkim czasie, dlatego też przygotowanie kandydatów do bierzmowania powinno trwać przez cały czas edukacji gimnazjalnej, a spotkania winny mieć charakter formacyjny. Ich celem jest pogłębienie zrozumienia sakramentu chrztu i doprowadzenie do decyzji przyjęcia konsekwencji religijnych z niego wynikających.

c) Rola rodziców

W przygotowaniu do bierzmowania bardzo ważną rolę spełniają rodzice. To oni przed laty zdecydowali o chrzcie swojego dziecka, o katolickim jego wychowaniu oraz przyrzekli, że przyjmują na siebie obowiązek wychowywania go w wierze, co oznacza doprowadzenie do pełni życia chrześcijańskiego, zwłaszcza sakramentalnego. Przede wszystkim na rodzicach, ale także na katechetach oraz wychowawcach spoczywa ważny obowiązek wspierania młodych w kształtowaniu ich osobowości na wzór Chrystusa oraz dążeniu do doskonałości, którą nazywamy świętością.

Troska rodziców o religijne wychowanie dziecka nie kończy się zatem na doprowadzeniu go do I Komunii św., ale trwa przynajmniej do bierzmowania, a także później – w dorosłym życiu. Rodzice ze swej natury powinni więc być sprzymierzeńcami proboszcza i katechety w przygotowaniu do bierzmowania. Słowem i przykładem mają ukazywać swoim dzieciom wartość i duchowe korzyści płynące z prowadzenia życia prawdziwie chrześcijańskiego. W celu dobrego wypełnienia swojego obowiązku rodzice powinni uczestniczyć w przygotowaniu do bierzmowania, szczególnie poprzez udział w niedzielnej Eucharystii, jak i w organizowanych dla nich spotkaniach, które mają im pomóc w wychowywaniu religijnym ich dzieci w tym szczególnym okresie życia, jakim jest dojrzewanie. Dlatego udział w spotkaniach formacyjnych i nabożeństwach nie powinien być przez rodziców traktowany jako przymus, ale jako okazja do pogłębiania i ożywiania w nich świadomości bycia Kościołem. Formacja rodziców ma także przypomnieć o ich odpowiedzialności za katolickie wychowanie dzieci, aby na co dzień stawali się dla nich prawdziwymi świadkami życia Ewangelią.

W *Katechizmie Kościoła katolickiego* czytamy, iż „przygotowanie do bierzmowania powinno mieć na celu doprowadzenie chrześcijanina do głębszego zjednoczenia z Chrystusem, do większej zażyłości z Duchem Świętym, Jego działaniem, darami i natchnieniami, aby mógł lepiej podjąć apostolską odpowiedzialność życia chrześcijańskiego.” (KKK 1309). Katechizm mocno akcentuje rolę wspólnoty parafialnej w przygotowaniu chrześcijanina do sakramentu bierzmowania.

d) Zadania kandydatów

W tym okresie kandydaci powinni przykładowo uczestniczyć w życiu religijnym wspólnoty parafialnej, które wyraża się przede wszystkim udziałem w niedzielnej i świątecznej Eucharystii, regularnym przystępowaniem do sakramentu pokuty i pojednania, a także udziałem w nabożeństwach wynikających z rytmu wyznaczonego przez rok liturgiczny (nabożeństwa różańcowe w październiku, msze św. roratnie w Adwencie, Droga Krzyżowa i Gorzkie Żale w Wielkim Poście, a także nabożeństwa majowe i czerwcowe, nabożeństwa Słowa Bożego, misje i rekolekcje parafialne). O ile uczestnictwo w niedzielnych i świątecznych mszach św. jest zwykłą powinnością i przywilejem każdego chrześcijanina, to częstotliwość udziału w innych praktykach religijnych jest ustalana w parafii zamieszkania kandydata. Czymś oczywistym pozostaje codzienna modlitwa i lektura Pisma Świętego.

Kandydaci do bierzmowania winni mieć świadomość, że sprawdzianem ich dojrzałości w wierze jest udział w życiu sakramentalnym lokalnej wspólnoty Kościoła, przez co stają się jednocześnie prawdziwymi świadkami Jezusa. Nie chodzi o to, by zmuszać kogokolwiek do uczestnictwa w praktykach religijnych, jednak wydaje się to sprawą tak naturalną, że znaczne zaniedbania w tej dziedzinie uniemożliwiają podjęcie przez Kościół pozytywnej decyzji o udzieleniu kandydatowi sakramentu bierzmowania albo w znacznym stopniu ją utrudniają.

3. Wskazania szczegółowe

Świadkiem bierzmowania powinna być osoba, która już przyjęła ten sakrament, ponieważ bierze ona pewną odpowiedzialność za bierzmowanego. Zobowiązuje się bowiem pomagać mu w dotrzymywaniu obietnic wynikających z tego sakramentu. Taka osoba winna więc najpierw sama realizować Jezusowy „przepis na życie”, dawać dobre świadectwo życia wiarą. Wtedy może stanąć przy młodym człowieku jako świadek bierzmowania, ponieważ też kiedyś w tym sakramencie świadomie i dobrowolnie wybrała Chrystusa. Warunki, jakie powinien spełnić świadek bierzmowania wylicza Kodeks Prawa Kanonicznego (kan. 874, 892, 893).

Kandydat do bierzmowania może zachować imię chrzcielne, może też wybrać imię świętego, który będzie dla niego wzorem dojrzałego życia chrześcijańskiego. Kryterium wyboru imienia nie powinno być związane z atrakcyjnością imienia, ale pięknem życia tego, którego wybiera się za patrona. Przystępujący do sakramentu bierzmowania przyjmując wybrane imię, powinni zapoznać się z życiorysem danego patrona, uświadamiając sobie przymioty, które chcieliby naśladować w swoim życiu.

Zakończenie

Przed nami uroczystość Wszystkich Świętych i wspomnienie wszystkich wiernych Zmarłych. Niech te ważne dni będą dla nas okazją do przypomnienia sobie, jaki jest cel naszego życia. Biorąc przykład ze świętych, sami starajmy się dążyć do świętości poprzez wierne realizowanie w codziennym życiu wskazań naszego Pana Jezusa Chrystusa. Poprzez modlitwę wyrażmy naszą wdzięczność bliskim zmarłym, a zwłaszcza tym, którzy pomogli nam dojrzewać w wierze, a także przykładem swojego życia ukazywali nam, jak naśladować Chrystusa i podążać za Nim do niebieskiej Ojczyzny.

**† Ignacy DEC
BISKUP ŚWIDNICKI**

Świdnica, w uroczystość rocznicy poświęcenia kościoła własnego,
28 października 2012 r.